

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

TEKSTILNA TEHNOLOGIJA I INŽENJERSTVO

DIPLOMSKI RAD

Vlačna svojstva kulirnih desno-desnih pletiva

Matej Lozančić

Zagreb, srpanj 2018.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

TEKSTILNA TEHNOLOGIJA I INŽENJERSTVO
Zavod za projektiranje i menadžment tekstila

DIPLOMSKI RAD

Vlačna svojstva kulirnih desno-desnih pletiva

Mentor:

Prof. dr. sc. Zlatko Vrljičak

Student:

Matej Lozančić,
matični broj 10418

Zagreb, srpanj 2018.

Opći podaci o diplomskom radu:

Broj stranica	82
Broj tablica	40
Broj slika	56
Broj formula	20
Broj literaturnih izvora	11

Članovi povjerenstva:

Prof. dr. sc. Zenun Skenderi, predsjednika povjerenstva

Prof. dr. sc. Zlatko Vrljičak , član povjerenstva

Prof. dr. sc. Antoneta Tomljenović, član povjerenstva

Datum predaje rada: 19. srpanja 2018.

Datum obrane rada: 24. srpnja 2018.

Ovaj je rad financirala Hrvatska zaklada za znanost projektom IP-2016-06-5278

Sažetak

Diplomski rad se sastoji od dva dijela. U prvom ili općem dijelu rada navedene su osnovne značajke o tekstilnim plošnim tvorevinama s naglaskom na pletiva. Navedena je osnovna podjela pletiva i naznačeno mjesto glatkog kulirnog desno-desnog pletiva u ukupnoj podjeli pletiva. Navedena su područja primjene kulirnih desno-desnih pletiva. Za bolje razumijevanje vlačnih svojstava pletiva navedeni su osnovni i neki izvedbeni parametri strukture pletiva. Prikazano je osnovno načelo projektiranja glatkog kulirnog desno-desnog pletiva koje bi se trebalo izrađivati na kružnopletačem dvoigleničnom struju finoće E17 s jednostrukom pamučnom pređom finoće 20 tex pri čemu se dobije plošna masa pletiva 200 g/m². Nakon parametara strukture pletiva i primjera projektiranja pletiva navedene su osnovne postavke deformacije materijala pri vlačnim jednoosnim opterećenjima s posebnim naglaskom na deformaciju kulirnog desno-desnog pletiva opterećenog u smjeru redova očica i smjeru nizova očica.

Drugi dio diplomskog rada je vezan za eksperiment. U eksperimentalnom dijelu analizirano je deset uzorak glatkih kulirnih desno-desnih nedorađenih i dorađenih pletiva izrađenih pređama različitih sirovinskih sastava i struktura pređa koje su izrađene s tri osnovne metode pređenja: prstenastom, rotorskom i aerodinamičkom. Mjereni su i navedeni osnovni i neki izvedbeni parametri strukture pletiva te vlačna svojstva svih deset analiziranih uzoraka pletiva kako u smjeru redova tako i smjeru nizova očica. Pri analizi vlačnih svojstava poseban je naglasak stavljen na udio elastičnosti i udjelu trajne deformacije u ukupnoj istežljivosti pletiva. Zaključcima se povezuju parametri strukture i vlačnih svojstava pletiva s posebnim naglaskom na proces oplemenjivanja pletiva.

Ključne riječi: *pređe, metode pređenja, kulirna desno-desna pletiva, parametri strukture pletiva, vlačna svojstva pletiva, oplemenjivanje pletiva*

Sadržaj

1.	UVOD	1
2.	DESNO – DESNA KULIRNA PLETIVA	4
2.1.	Glatki preplet	5
2.2.	Parametri strukture glatkih kulirnih desno – desnih pletiva	6
3.	OPĆE NAČELO PROJEKTIRANJA PLETIVA	10
4.	ČVRSTOĆA MATERIJALA	13
4.1.	Osno opterećenje	13
4.2.	Istezljivost tekstilnih materijala	14
4.3.	Dijagram naprezanje/istezanje	16
4.4.	Ostale veličine za karakterizaciju otpornosti na vlačnu silu	17
4.5.	Rastezna svojstva kulirnih pletiva	19
	EKSPERIMENTALNI DIO	21
5.	CILJ EKSPERIMENTALNOG RADA	22
5.1.	Značajke stroja za izradu uzoraka	22
5.2.	Značajke pređe za izradu uzoraka	23
6.	METODE ODREĐIVANJA PARAMETARA STRUKTURE I VLAČNIH SVOJSTAVA PLETIVA	25
7.	REZULTATI MJERENJA PARAMETARA STRUKTURE PLETIVA	29
7.1.	Rezultati određivanja površinske mase pletiva	29
7.2.	Rezultati određivanja koeficijenta skupljanja pletiva	31
7.3.	Rezultati mjerenja debljine pletiva	33
7.4.	Rezultati brojanja zbijenosti očica u pletivu	35
7.5.	Rezultati mjerenja utroška niti u očici	37
7.6.	Rezultati određivanja finoće pređe oparane iz pletiva	39
7.7.	Rezultati izračuna izvedbenih parametara strukture pletiva	41
8.	REZULTATI MJERENJA VLAČNIH SVOJSTAVA PLETIVA	45
9.	RASPRAVA REZULTATA MJERENJA PARAMETARA STRUKTURE PLETIVA	66
10.	RASPRAVA REZULTATA MJERENJA VLAČNIH SVOJSTAVA PLETIVA	70
11.	ZAKLJUČAK	79
	LITERATURA	81